

НАРЕДБА за условията и реда за изтегляне от пазара, изземване от потребителите и унищожаване на опасни стоки и за реда за обезщетяване на потребителите в случаите на изземване на опасни стоки

Приета с ПМС № 130 от 2.06.2006 г., обн., ДВ, бр. 48 от 13.06.2006 г., в сила от 10.06.2006 г., изм., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 24.11.2009 г., бр. 40 от 2.06.2015 г., бр. 53 от 8.07.2022 г., в сила от 8.07.2022 г.

Раздел I Общи положения

Чл. 1. С наредбата се уреждат условията и редът за изтегляне от пазара, изземване от потребителите и унищожаване на стоки, които са опасни за живота и здравето на потребителите, и редът за обезщетяване на потребителите чрез заплащане или замяна в случаите на изземване.

Чл. 2. Наредбата се отнася за стоки, които са пуснати на пазара и за които е установено, че съдържат риск за живота и здравето на потребителите.

Раздел II Изтегляне на опасни стоки от пазара

Чл. 3. (1) Когато производителите и дистрибуторите знаят или би трябвало да знаят въз основа на информацията, с която разполагат, и в качеството им на търговци, че стоката, която са пуснали на пазара, е опасна за живота и здравето на потребителите, те са длъжни незабавно да преустановят нейната реализация и да я изтеглят от пазара.

(2) Производителите и дистрибуторите са длъжни да изтеглят опасната стока от пазара в 14-дневен срок от узнаването, че стоката е опасна. Когато стоката представлява сериозен риск за живота и здравето на потребителите, производителите и дистрибуторите са длъжни да изтеглят стоката от пазара в 7-дневен срок от узнаването.

(3) В 3-дневен срок от изтеглянето на опасната стока от пазара производителите и дистрибуторите уведомяват съответния контролен орган за резултатите от изтеглянето, за търговския обект, от който е изтеглена опасната стока, и за предприетите от тях съпътстващи мерки, имащи за цел предотвратяване на рисковете за живота и здравето на потребителите.

(4) В срока по ал. 3 производителите и дистрибуторите уведомяват съответния контролен орган за предприетите от тях действия за привеждане на стоката в съответствие с изискванията за безопасност, за използването на стоката за други цели, за връщането на опасната стока в страната на произход или за своето решение да я унищожат.

Чл. 4. (1) Производителите и дистрибуторите са длъжни да водят и съхраняват документи, които позволяват:

1. проследяване произхода на стоката;
2. проследяване веригата на разпространение на стоката;
3. да се установи, че са информирали останалите участници по веригата на разпространение на стоката, че тя е опасна за живота и здравето на потребителите;
4. да се установи, че са информирали потребителите за рисковете, които съдържа опасната стока.

(2) Документите по ал. 1 се съхраняват в 3-годишен срок и при поискване се предоставят на контролните органи.

Чл. 5. (1) Когато производителите и дистрибуторите не изпълнят своето задължение да изтеглят от пазара опасна стока, която са пуснали на пазара, или когато контролен орган установи, че на пазара се предлага опасна стока, той е длъжен незабавно да забрани нейната реализация и да разпорежи на производителите и дистрибуторите да я изтеглят от пазара.

(2) Контролният орган може да разпорежи на производителите и дистрибуторите да приведат стоката в съответствие с изискванията за безопасност, а ако това е невъзможно, да разпорежи използването на стоката за други цели, връщането на опасната стока в страната на произход или нейното унищожаване.

Чл. 6. (1) Когато производителите и дистрибуторите не изпълнят разпореждане на контролен орган за изтегляне на опасната стока от пазара или когато производителите и дистрибуторите са неизвестни и не могат да бъдат установени, съответният контролен орган е длъжен да организира изтегляне на опасната стока от пазара.

(2) Длъжностните лица на съответния контролен орган установяват предлагането и продажбата на опасната стока на пазара и проверяват всички търговски обекти, в които имат основание да смятат, че тя се предлага на потребителите.

Чл. 7. (1) Длъжностните лица на съответния контролен орган установяват неизпълнение на разпореждане на контролен орган за изтегляне на опасна стока от пазара чрез съставяне на констативен протокол.

(2) Констативният протокол по ал. 1 се съставя в търговския обект, където опасната стока се предлага на потребителите, в присъствието на представител на производителя или дистрибутора, който управлява търговския обект.

(3) Констативният протокол съдържа следните реквизити:

1. дата и място на съставяне;
2. трите имена и длъжност на съставителя;
3. трите имена и длъжност на длъжностните лица, участвали при проверката;
4. трите имена, ЕГН и адрес на представителя на производителя или дистрибутора, присъствал на проверката;
5. наименование, код по БУЛСТАТ, седалище и адрес на управление на производителя или дистрибутора, който управлява търговския обект;
6. вид и адрес на търговския обект;
7. подробно описание на опасната стока;
8. налично количество на опасната стока в търговския обект;
9. подписи на съставителя и на длъжностните лица, участвали при проверката.

(4) Констативният протокол се съставя в два екземпляра - един за контролния орган и един за производителя или дистрибутора, който управлява търговския обект. Вторият протокол се връчва срещу подпис на представителя на производителя или дистрибутора, присъствал на проверката. Отказът на представител на производителя или дистрибутора, който управлява търговския обект, да присъства и/или да получи констативния протокол се удостоверява с подписа поне на един свидетел, като в констативния протокол се отбелязват трите имена и адресът на свидетеля.

Чл. 8. (1) Въз основа на констативния протокол по чл. 7 ръководителят на съответния контролен орган разпорежда със заповед изтеглянето на опасната стока от пазара.

(2) Заповедта по ал. 1 се издава, обжалва и изпълнява по реда, установен в Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Заповедта по ал. 1 се отнася за всички стоки от съответната партида, освен ако в нея е предвидено друго.

(4) Когато съществува сериозен риск за живота и здравето на потребителите, съответният контролен орган със заповед разпорежда изтегляне на опасната стока от пазара. Заповедта се обнародва при условията и по реда на чл. 92 от Закона за защита на потребителите.

Чл. 9. (1) Длъжностни лица на съответния контролен орган съставят в търговския обект протокол, в който отразяват изпълнението на заповедта по чл. 8 .

(2) Протоколът по ал. 1 съдържа:

1. дата и място на съставяне;
2. трите имена и длъжност на съставителя;
3. трите имена и длъжност на длъжностните лица, извършили изтеглянето;
4. трите имена, ЕГН и адреси на лицата, присъствали на изтеглянето;
5. наименование, код по БУЛСТАТ, седалище и адрес на управление на производителя или дистрибутора, който управлява търговския обект;
6. номер на заповедта на ръководителя на съответния контролен орган, с която се разпорежда изтеглянето;
7. наименование на изпитвателната лаборатория, извършила анализа, въз основа на който е установено, че стоките са опасни за живота и здравето на потребителите;
8. номер и дата на протокола от анализа на изпитвателната лаборатория;
9. вид, брой и описание на изтеглените опасни стоки;
10. подписи на съставителя и на длъжностните лица, извършили изтеглянето.

(3) Протоколът се съставя в два екземпляра - един за контролния орган и един за производителя или дистрибутора, който управлява търговския обект. Вторият екземпляр от протокола се връчва срещу подпис на представителя на производителя или дистрибутора, присъствал при изтеглянето на стоката. Отказът на представител на производителя или дистрибутора, който управлява търговския обект, да получи протокола се удостоверява с подписа поне на един свидетел, като в констативния протокол се отбелязват трите имена и адресът на свидетеля.

Раздел III

Изземване на опасни стоки от потребителите

Чл. 10. (1) Когато предприетите от тях мерки не са достатъчни за предотвратяване на рисковете за живота и здравето на потребителите, производителите и дистрибуторите изземват опасните стоки от потребителите. За тази цел производителите и дистрибуторите създават условия за връщане на опасните стоки от потребителите.

(2) Изземването по ал. 1 се извършва на местата или в обектите, посочени в ал. 3, т. 4.

(3) В 14-дневен срок преди изземването на опасните стоки от потребителите производителите и дистрибуторите са длъжни да информират потребителите чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин за:

1. рисковете, свързани с употребата на опасната стока;
2. възможността да върнат на производителя или дистрибутора закупената опасна стока;
3. правото на потребителите на обезщетение чрез възстановяване цената на стоката към момента на нейното закупуване или чрез замяна на опасната стока с безопасна от същия вид, цена и качество;
4. мястото, начина и срока, в който потребителите могат да върнат стоката и да бъдат обезщетени.

(4) Производителят или дистрибуторът издава на потребителя документ за изземване на опасната стока, който съдържа:

1. дата и място на изземването;
2. наименование, код по БУЛСТАТ, седалище и адрес на управление на производителя или дистрибутора, който извършва изземването;
3. трите имена на потребителя и адрес за връзка;
4. вид и брой на стоките, които се изземват от потребителя;
5. начина на обезщетяване на потребителя;
6. подписи на съставителя и на потребителя.

(5) Документът за изземване на опасната стока се съставя най-малко в два еднообразни екземпляра - един за производителя или дистрибутора, извършващ изземването, и един за потребителя.

Чл. 11. (1) Производителите и дистрибуторите са длъжни да водят и съхраняват документи за изземване на опасни стоки.

(2) Документите по ал. 1 се съхраняват в 3-годишен срок и при поискване се предоставят на контролните органи.

(3) В 7-дневен срок след изземване на опасна стока от потребителите производителите или дистрибуторите уведомяват съответния контролен орган за резултатите от изземването, за нейното местонахождение и за всички съпътстващи мерки, които са предприели за предотвратяване на рисковете за живота и здравето на потребителите.

Чл. 12. (1) Когато контролен орган установи, че определена стока е опасна за живота и здравето на потребителите, той може да разпорежи или да координира, или, ако е необходимо, да организира съвместно с производителите и дистрибуторите изземване на стоката от потребителите и/или нейното унищожаване.

(2) Контролните органи координират изземването на опасни стоки от потребителите, като създават общи работни групи с представители на производителите и дистрибуторите и/или техните организации и набелязват конкретни мерки и графици за изземването.

(3) Контролните органи уведомят потребителите чрез средствата за масово осведомяване за организираните от тях кампании за изземване на опасни стоки и ако е необходимо, предприемат други подходящи мерки за обезпечаване живота и здравето на потребителите.

Чл. 13. (1) Когато производителите или дистрибуторите не са изпълнили разпореждането на контролен орган за изземване на опасна стока от потребителите или когато предприетите от тях мерки за изземване на опасната стока не са ефективни, съответният контролен орган организира изземването на опасната стока.

(2) В 14-дневен срок преди започване на изземването контролният орган информира потребителите чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин за обстоятелствата и условията по чл. 10, ал. 3 .

(3) При изземване на опасна стока длъжностните лица на съответния контролен орган съставят протокол, който съдържа:

1. дата и място на съставяне;
2. трите имена и длъжност на съставителя;
3. трите имена и длъжност на длъжностните лица, извършили изземването;
4. трите имена, ЕГН и адрес на лицата, присъствали на изземването;
5. трите имена и адрес за връзка на потребителя;
6. номер на заповедта на ръководителя на съответния контролен орган, с която е разпоредено изземването;
7. наименование на изпитвателната лаборатория, извършила анализа, въз основа на който е установено, че стоката е опасна за живота и здравето на потребителите;
8. номер и дата на протокола от анализа на изпитвателната лаборатория;
9. вид, брой и описание на иззетите опасни стоки;
10. подписи на съставителя и потребителя.

(4) Екземпляр от протокола се предоставя на потребителя.

Раздел IV

Унищожаване на опасни стоки

Чл. 14. (1) Производителите и дистрибуторите съхраняват до тяхното унищожаване изтеглените от пазара или иззетите от потребителите опасни стоки по начин, който не

застрашава живота, здравето, имуществото на физически или юридически лица и околната среда.

(2) Когато производителите и дистрибуторите са неизвестни и не могат да бъдат установени, изтеглените от пазара или иззетите от потребителите опасни стоки се съхраняват до тяхното унищожаване от контролния орган, извършил изтеглянето и/или изземването.

Чл. 15. (1) В срок 30 дни след изпълнение на разпореждането за изтегляне на опасна стока от пазара и/или за изземването ѝ от потребителите ръководителят на съответния контролен орган разпорежда със заповед унищожаването ѝ, когато стоката не може да бъде приведена в съответствие с изискванията за безопасност, не може да бъде използвана за друга цел или върната в страната на произход.

(2) Заповедта за унищожаване на опасна стока съдържа:

1. вид, брой и описание на подлежащите на унищожаване стоки;
2. наименование, код по БУЛСТАТ, седалище и адрес на управление на производителя или дистрибутора на стоката, подлежаща на унищожаване;
3. причина за унищожаването;
4. наименование на изпитвателната лаборатория, извършила анализа, въз основа на който е установено, че стоката е опасна за живота и здравето на потребителите;
5. номер и дата на протокола от анализа на изпитвателната лаборатория;
6. срок и начин на унищожаване на опасната стока;
7. трите имена и длъжност на длъжностните лица, които ще извършат унищожаването.

Чл. 16. (1) Когато унищожаването на опасната стока се извършва от производителя и/или дистрибутора, той уведомява съответния контролен орган в 7-дневен срок преди определената дата за унищожаване за мястото, начина, деня и часа, в който ще започне унищожаването.

(2) Производителят и/или дистрибуторът унищожават опасните стоки задължително в присъствието на длъжностни лица на съответния контролен орган.

Чл. 17. (1) Унищожаването на опасната стока се извършва на места или в помещения, избрани от лицето, което организира унищожаването, освен ако в нормативен акт е предвидено друго.

(2) Унищожаването се извършва по начин, който не застрашава живота, здравето, имуществото на физически и юридически лица и околната среда, при спазване изискванията на Закона за здравето, Закона за опазване на околната среда, Закона за управление на отпадъците и на другите нормативни актове.

Чл. 18. (1) За унищожаването на стоката се съставя протокол, който съдържа:

1. дата и място на съставяне;
2. трите имена и длъжност на съставителя;
3. трите имена и длъжност на лицата, извършили унищожаването;
4. трите имена и длъжност на длъжностните лица, представители на контролния орган, присъствали на унищожаването;
5. наименование, код по БУЛСТАТ, седалище и адрес на управление на производителя или дистрибутора, пуснал на пазара опасната стока;
6. трите имена, ЕГН и адрес на представителите на производителя или дистрибутора, присъствали на унищожаването;
7. номер на заповедта на ръководителя на съответния контролен орган, с която се разпорежда унищожаването, когато унищожаването е организирано от контролен орган;
8. вид, количество и описание на унищожените стоки;
9. място, начин, дата и час, в който е извършено унищожаването;
10. подписи на съставителя и на лицата, извършили унищожаването;
11. подписи на лицата, присъствали на унищожаването.

(2) Протоколът се съставя в два екземпляра - един за контролния орган и един за производителя или дистрибутора.

Раздел V

Обезщетяване на потребителите чрез заплащане или замяна в случаите на изземване на опасни стоки

Чл. 19. Потребителите, които връщат опасна стока в рамките на кампания по изземване, организирана от производителя или дистрибутора, имат право на обезщетение, като могат да избират между следните възможности:

1. възстановяване на цената, на която стоката е закупена, или
2. замяне на опасната стока с безопасна стока от същия вид, цена и качество.

Чл. 20. (1) Производителят или дистрибуторът е длъжен да обезщети потребителя в момента на изземването на опасната стока.

(2) Когато обезщетяването на потребителя се извършва чрез замяна на опасната стока с безопасна и производителят или дистрибуторът не разполага с безопасна стока в момента на изземването, той е длъжен да обезщети потребителя в срок един месец от деня на изземването.

Чл. 21. (1) Потребителят предявява искането за обезщетение писмено по начина и в сроковете, посочени в информацията по чл. 10, ал. 3, т. 4 .

(2) Потребителят посочва предпочитания от него начин за обезщетяване и адрес за връзка.

(3) Потребителят прилага документи, установяващи претенцията му по основание и по размер - касова бележка, фактура и други.

Чл. 22. Отговорността на производителите и на дистрибуторите спрямо потребителя е солидарна.

Чл. 23. Правата на потребителите по наредбата се упражняват независимо от правата, които те имат по реда на друг нормативен акт.

Раздел VI

Разходи за изтегляне от пазара, изземване от потребителите и унищожаване на опасните стоки

Чл. 24. (1) Всички разходи за изтегляне от пазара, изземване от потребителите и унищожаване на опасните стоки са за сметка на производителите и дистрибуторите.

(2) Отговорността на производителите и дистрибуторите за заплащане на разходите по ал. 1 е солидарна.

Чл. 25. Контролният орган, който е организирал изтеглянето от пазара, изземването от потребителите и/или унищожаването на опасна стока, представя на производителя или дистрибутора документи за всички направени разходи по изтеглянето, изземването или унищожаването, в т. ч. разходите за извършените лабораторни анализи, и го уведомява за задължението му да ги възстанови.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. "Унищожаване" по смисъла на наредбата означава разрушаване целостта на стоката по такъв начин, че тя да престане да бъде използвана и опасна.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се приема на основание чл. 99 от Закона за защита на потребителите (обн., ДВ, бр. 99 от 2005 г.; изм., бр. 30 от 2006 г.).

§ 3. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 24.11.2009 г., бр. 40 от 2015 г., бр. 53 от 2022 г., в сила от 8.07.2022 г.) Изпълнението на наредбата се възлага на министъра на икономиката и индустрията.

§ 4. Наредбата влиза в сила от 10 юни 2006 г.